

Otevřený dopis brigádního generála Mgr. Petra Dohnala

Vážený pane prezidente, vážený pane premiére, vážený místopředseda Vlády ČR, vážení předsedové výborů Poslanecké sněmovny,

dovolte mi Vás požádat, abyste věnovali pozornost vážné situaci, která vznikla rozhodnutím ministryně spravedlnosti prof. JUDr. Heleny Válkové, CSc. „odvolat“ mne z „funkce“ generálního ředitele Vězeňské služby ČR. Je mou povinností jako příslušníka bezpečnostního sboru, brigádního generála, upozornit na závažné opakující se porušení zákona. Bohužel, nemohu nekonat, když hrozí zásadní materiální i nemateriální škody a ministryně spravedlnosti prof. JUDr. Helena Válková, CSc. zřejmě nezná nebo jakožto orgán veřejné moci nerespektuje nejen základní zásady správního práva, ale i stěžejní ústavněprávní principy. Tím spíš, že tento nezákonný postup a nicotné rozhodnutí, obhajuje na Výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (dne 11. 4. 2014) a opakovaně ho prosazuje v médiích svou zcela nepravdivou verbální propagandou. V písemné podobě, tak jak mi dokumenty s jejich obsahem předkládá a jaké mají dopady, se jedná dle mého názoru o právní kutilství, které historicky nemá na ministerstvu spravedlnosti obdoby.

Závažnost situace je způsobena tím, že rozhodnutí ministryně spravedlnosti, dle mého názoru, není pouze nezákonné, ale je dle § 77 odst. 2 správního řádu nulitním či nicotným právním aktem (paakt). Důvody, proč je rozhodnutí aktem nulitním, rozvádím níže v příloze, podstatná pro danou situaci je však skutečnost, že nulitní právní akt je neplatný od počátku. To znamená, že od počátku nikoho nezavazuje, a neplatí pro něj presumpce správnosti jako pro tzv. nezákonné správní akty, u kterých do doby rozhodnutí o jejich nezákonnosti platí zásada správnosti. Rozhodnutí ministryně jakožto nicotný akt vyvolává ve svých důsledcích problém v dalším řízení a chodu Vězeňské služby ČR. Za právního stavu, kdy jsem byl ze služebního místa „odvolán“ aktem nulitním, se totiž jakýkoliv právní úkon pověřeného zástupce plk. PhDr. Pavla Ondráška stává neplatným. V důsledku této neplatnosti tedy hrozí, že jakékoliv právní úkony (správní akt, rozhodnutí, smlouva, personální záležitosti) učiněné nově pověřeným zástupcem plk. PhDr. Pavlem Ondráškem budou, jakožto úkony učiněné osobou neoprávněnou, rovněž neplatné. Je nepochybné, že v důsledku neplatnosti jakýchkoliv úkonů pověřeného zástupce již mohly od okamžiku mého „odvolání“ vzniknout, a nepochybně vzniknou, rozsáhlé materiální škody včetně náhrad za personální změny a postupy.

Připomínám, že v pátek, dne 11. 4. 2014, na jednání sněmovního výboru předseda Výboru pro bezpečnost Roman Váňa po dvouhodinovém jednání navrhl, aby komise doporučila ministryni prof. JUDr. Heleně Válkové obnovit stav na Generálním ředitelství VS ČR do situace před pátkem minulý týden, do dne 4. 4. 2014, kdy mne ministryně spravedlnosti „odvolala“. Předseda výboru též požadoval, aby ministryně nedělala žádné další personální změny a počkala na projednání výsledků její kontroly na generálním ředitelství věznic. Roman Váňa také uvedl, že ministryně Válková neměla pověřit vedením vězeňství ředitele věznice Rapotice plk. PhDr. Pavla Ondráška, ale podle organizačního řádu měl úřad GR VS ČR převzít můj první náměstek. Nejsem totiž převelen, nebo přesunut do zálohy, a podle Romana Váni jsem se tak ocitl "v určitém vzduchoprázdnu", přičemž údajně hrozí podobná situace jako nedávno na policejním prezidiu, kde panovalo faktické dvojvládní.

Aniž bych předjímal rozhodnutí o rozkladu v dané věci, vzhledem k tomu, že ministryně spravedlnosti Helena Válková vyměnila a nově jmenovala všechny členy rozkladové komise, lze důvodně předpokládat, že tomuto rozkladu, který podám, nebude vyhověno. Tedy stav, kdy rezort vězeňské služby řídí osoba, jejíž úkony budou dle mého názoru neplatné, bude nejspíš trvat až do pravomocného rozhodnutí soudu.

Přestože využiji všech možných právních prostředků, jak docílit, aby věc byla rozhodnuta soudem co nejrychleji (požádám dle ust. § 56 odst. 1 soudního řádu správního o přednostní vyřízení věci), dříve než v řádu několika měsíců nelze rozhodnutí soudu předpokládat.

Vážený pane prezidente, vážený pane premiére, vážený pane místopředsedo Vlády ČR, vážení předsedové výborů Poslanecké sněmovny, pokud by se mé odvolání uskutečnilo v souladu se zákonem a ze zákonných důvodů, bylo by hluboce pod mou důstojnost i čest, jakkoli se vůči tomuto „odvolání“ protivit. Naopak, v případě kdy k tomu došlo v rozporu se zákonem a dokonce s nulitním účinkem právního aktu, je mou ctí a povinností na tento rozpor upozornit a proti porušování zákona se bránit všemi způsoby, které mi umožňuje právní řád České republiky, jíž jsem přísahal věrnost.

S úctou

brigádní generál Mgr. Petr Dohnal

V Praze dne 16. 4. 2014

Vážený pan

Ing. Miloš Zeman
Prezident ČR

Vážený pan

Mgr. Bohuslav Sobotka
Předseda vlády ČR

Vážený pan

Ing. Andrej Babiš
Místopředseda vlády ČR

Vážený pan

Ing. Roman Váňa
Předseda
Výboru pro bezpečnost

Vážený pan

JUDr. Jeroným Tejc
Předseda
Ústavně právního výboru

Vážená paní

JUDr. Zuzka Bebarová-Rujbrová
Předsedkyně
Petičního výboru

Příloha 1

Odůvodnění nicotnosti právního aktu odvolání generálního ředitele Vězeňské služby ČR:

Rozhodnutí ministryně spravedlnosti ze dne 4. 4. 2014 o „odvolání“ vrchního státního rady brigádního generála Mgr. Petra Dohnala „z funkce“ je nulitní ve smyslu ust. § 77 odst. 2 správního řádu. Podle tohoto ustanovení: *„Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.“* (citace ustanovení).

Pojem nulity, resp. nicotnosti je konstantně judikován Nejvyšším správním soudem (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 - 96, publikovaný pod č. 793/2006 Sb. NSS, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 13. 11. 2003, č. j. 6 A 38/2002 – 53, vše k nalezení na www.nssoud.cz)

Již z letmého posouzení záhlaví a výroku rozhodnutí je zjevné, že rozhodnutí je nejen *vnitřně rozporným* ale i *právně a fakticky neuskutečnitelným*. V rozhodnutí Ministryně spravedlnosti ČR Heleny Válkové se uvádí: *„odvolávám z funkce generálního ředitele Vězeňské služby“*.

Vrchní státní rada plk. Mgr. Petr Dohnal byl přitom rozhodnutím ministra (ze dne 30. listopadu 2012, č.j. 111/2012-OKN-SP-1) dnem 1. 12. 2012 *ustanoven* Ministrem spravedlnosti ČR, JUDr. Pavlem Blažkem, Ph.D. na služební místo generálního ředitele Vězeňské služby České republiky dle Zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Tento zákon neobsahuje pojem „*funkce*“ ale pojem „*služební místo*“, definovaný v ustanovení § 19 zák. č. 361/2003 Sb. Výše uvedené rozhodnutí ministryně Válkové tedy nemá v zákoně oporu.

Citovaný zákon o služebním poměru obsahuje též komplexní právní úpravu právních poměrů fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu. K této komplexní úpravě patří také hlava II, zák. č. 361/2003 Sb., pojednávající o změnách služebního poměru. Jednou ze změn služebního poměru zakotvených v této části zákona je převedení na jiné služební místo. Právní institut převedení se skládá ze dvou dílčích institutů odvolání ze služebního místa a ustanovení na jiné služební místo. K odvolání ze služebního místa může dojít výlučně z důvodů taxativně vymezených zákonem o služebním poměru (§25 až §27 zák. č. 361/2003 Sb.). V napadeném rozhodnutí ministryně spravedlnosti není uveden žádný z těchto důvodů. Služební zákon je přitom jediným předpisem, který upravuje služební poměr generálního ředitele VS ČR, jakož i služební poměr jiných ředitelů bezpečnostních sborů, a to nejen pokud jde o vznik, ale i změnu a zánik služebního poměru.

Z uvedeného vyplývá, že výrok, jímž byl generální ředitel VS ČR odvolán z funkce je *právně a fakticky neuskutečnitelným*. Právní a faktická neuskutečnitelnost vyplývá z toho, že zákonná úprava neumožňuje odvolání z funkce, ale ze služebního místa, přičemž součástí takového rozhodnutí musí zároveň být i současné převedení na jiné služební místo.

Rozhodnutí je dle mého názoru rovněž nulitní z toho důvodu, že nemá hmotněprávní zákonný podklad. Právě tento důvod absence hmotněprávního zákonného důvodu bude klíčový, při posuzování soudu, zda se bude jednat o rozhodnutí pouze nezákonné nebo nicotné. Podle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod „*Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.*“ Rozhodnutí bez zákonného podkladu nelze považovat za rozhodnutí správního orgánu, neboť dle této základní ústavní zásady správní orgány mohou vykonávat svoji činnost pouze na základě zákona a v jeho mezích, jinak jde o

libovůli správního orgánu, která je v právním státě nepřipustná. Ustanovení § 1 odst. 2 zákona o Vězeňské službě České republiky, na které rozhodnutí v záhlaví odkazuje, je pouze kompetenční ustanovení tohoto zákona, které jakožto úvodní ustanovení proklamuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti generálního ředitele VS ČR a ministryně spravedlnosti, a pravomoc ministryně spravedlnosti rozhodovat v rámci rezortu Ministerstva spravedlnosti České republiky, není však hmotněprávním ustanovením, o které lze opřít rozhodnutí správního orgánu zasahujícího jakýmkoliv způsobem do služebního poměru příslušníka bezpečnostních sborů.

Jediný pokus o použití ustanovení zvláštního zákona (v daném případě celního zákona pro odvolání celníka podle ustanovení celního zákona o jmenování a odvolání) ukončil rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 37/98-18. V důsledku neuskutečnitelného výroku rozhodnutí se tak vrchní státní rada brigádní generál Mgr. Petr Dohnal ocitl v jakémisi právním vakuu bez zařazení na jakékoliv služební místo.

Nemůže být tedy sporu o tom, že o služebním poměru generálního ředitele VS ČR, jakožto příslušníka bezpečnostního sboru lze z hlediska hmotněprávního rozhodovat pouze a jedině podle zákona o služebním poměru, jak to vyplývá ze znění jeho ustanovení § 1 a § 2 odst. 2. zákon č. 361/2003 Sb.

Podle § 1 odst. 1 zákona služebním poměru „Tento zákon upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu (dále jen "příslušník"), jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby (dále jen "služební vztahy"). Bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o služebním poměru: „Ve věcech služebního poměru ředitele bezpečnostního sboru jedná a rozhoduje jménem státu ministr, ...měrou ředitele Bezpečnostní informační služby jedná a rozhoduje vládou určený člen vlády, nestanoví-li zvláštní právní předpis 3) jinak, a ve věcech služebního poměru ředitele Generální inspekce bezpečnostních sborů jedná a rozhoduje předseda vlády (dále jen "nadřízený ředitele bezpečnostního sboru").“

Neuskutečnitelnost výroku není zhojena ani v odůvodnění, neboť ani z něj nelze zjistit, který postup ohledně služebního umístění nabízející se pouze ze služebního zákona ministryně spravedlnosti zamýšlela, jestli převedení nebo zrušení služebního poměru, případně další možnosti změny nebo zániku služebního místa. Závažnost vady rozhodnutí je zdůrazněna tím, že ministryně spravedlnosti výslovně vyloučila aplikaci zákona o služebním poměru, čímž sama osvědčila, že rozhodnutí nemá hmotněprávní zákonný podklad. V předposledním odstavci na straně třetí rozhodnutí ministryně uvádí, že „Služební zákon vztahy mezi generálním ředitelem VS ČR a jemu nadřízenou ministryní spravedlnosti neupravuje.“ Jestliže o služebním místě ministryně nemohla rozhodovat jinak, než podle zákona o služebním poměru, vyloučením aplikace tohoto zákona sama deklarovala nulitu, (nicotnost) svého rozhodnutí.

Další závažnou vadou rozhodnutí, dokumentující zmatečnost postupu ministryně spravedlnosti je skutečnost, že rozhodnutí nebylo vydáno po provedeném správním řízení, v němž by měl vrchní státní rada brigádní generál Mgr. Petr Dohnal možnost se jakkoliv bránit, čímž byly porušeny základní zásady správního řízení. Naopak zahájené řízení před dokončením bylo zastaveno. Další závažnou vadou je skutečnost, že v rozhodnutí absentuje základní náležitost rozhodnutí a tou je poučení o opravném prostředku. Pokud jde o obsah odůvodnění, dle dat v něm uvedených, ministryně spravedlnosti činí generálního ředitele odpovědným za pochybení, ke kterým došlo před jeho nástupem na služební místo.